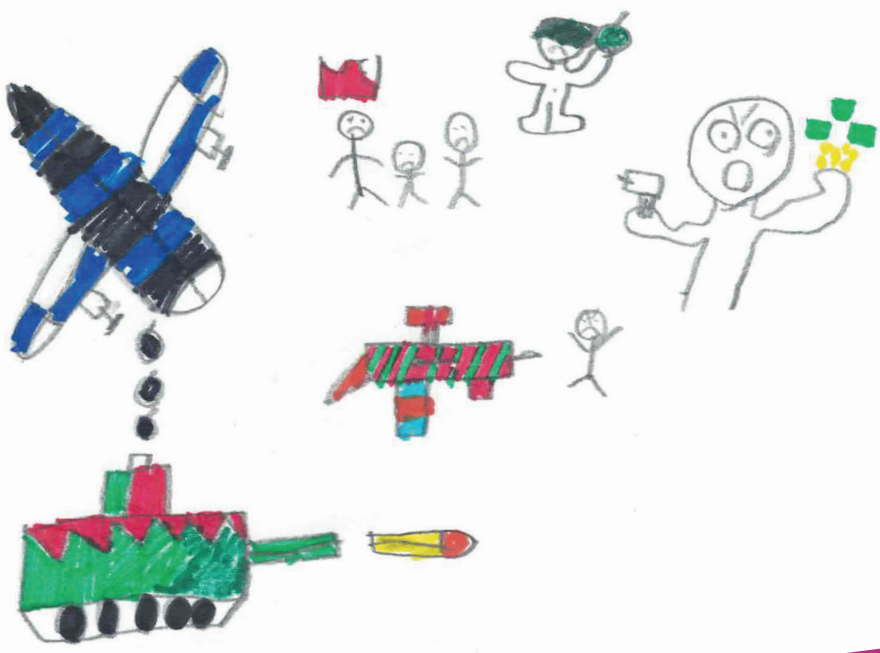

log is.

in
en

ven

Vertellen helpt altijd

Tekeningen, gedichten & verhalen van kinderen uit groep 7/8 over de lessen die we kunnen trekken uit de Tweede Wereldoorlog

In mei 2019 bezochten de kinderen van de groepen 7 en 8 van brede school Fiep Westendorp, Oecumenische basisschool de Nautilus en cultuurprofielschool De Notenkraker het Verzetsmuseum op Wielen. Ze ontdekten de waargebeurde verhalen uit de Tweede Wereldoorlog van de Joodse vluchteling Eva, het Nederlandse NSB-meisje Nelly, Jan met ouders in het verzet en Henk uit een alledaags gezin.

Naar aanleiding van dit bezoek maakten de kinderen een tekening, gedicht en/of verhaal. Deze mochten gaan over vooroordelen, fijn samenleven en het oplossen van ruzies en conflicten zonder geweld.

Alle kinderen hebben ontzettend hun best gedaan en mooie, ontroerende en serieuze stukken ingezonden. Een onafhankelijke jury heeft 21 werken geselecteerd, die in dit boek zijn opgenomen.

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: Samenleven

Wij vormen de maatschappij
Dat maakt iedereen blij
Wees altijd aardig
Dat maakt je groot hartig
pest elkaar niet dat brengt verdriet
Blijf positief, Dat maakt je menslief
Wees niet hypocriet, Dat brengt verdr
iet.

TEKENING

Eysan & Amina
FIEP WESTENDORP

Titel: contact

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: Hoe ook kinderen kunnen zorgen
voor een fijne samenleving.

Wij kinderen zijn de volgende generatie,
daarom is het ook onze taak om te zorgen
voor een fijne samenleving,
Een betere samenleving krijg je door contact,
en dan bedoel ik geen contact via Instagram
maar echt contact, samen zijn, over het
algemeen zijn kinderen daar makkelijk in dan
volwassenen. Bied aan aan je ouders om
gezellig een spelletje te spelen met zijn allen, daar
hebben ze vast wel zin in! Iedereen wordt
blij van contact. En als je blij bent is er geen
reden voor oorlog.

Ik weet niet of er ooit een wereld zal bestaan,
maar wel een met minder. Maar daar heb ik hebben
de we jouw hulp voor nodig, help je mee?

Tebe Dietvoorst 918 Nautilus Sea Lions

TEKENING

HaHaHa!
bla bla bla

Ja heel
graag!

Het Kom
gezellig bij
ons!

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: kinderen.....

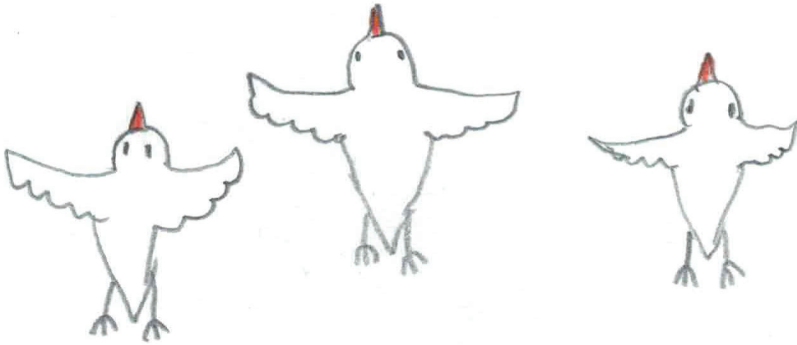
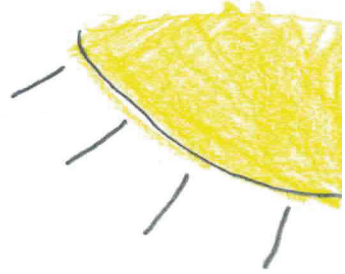
De mens van de toekomst.

De mens die bepaalt wat er later met de wereld gebeurt.

De mens die ervoor zou kunnen dat het vrede wordt.
Ouders zeggen: hoe dan? je bent maar een kind.

TEKENING

OLE en Boete noten kraker

VERHAAL/GEDICHT

70

Iedereen heeft wel eens Ruzie.

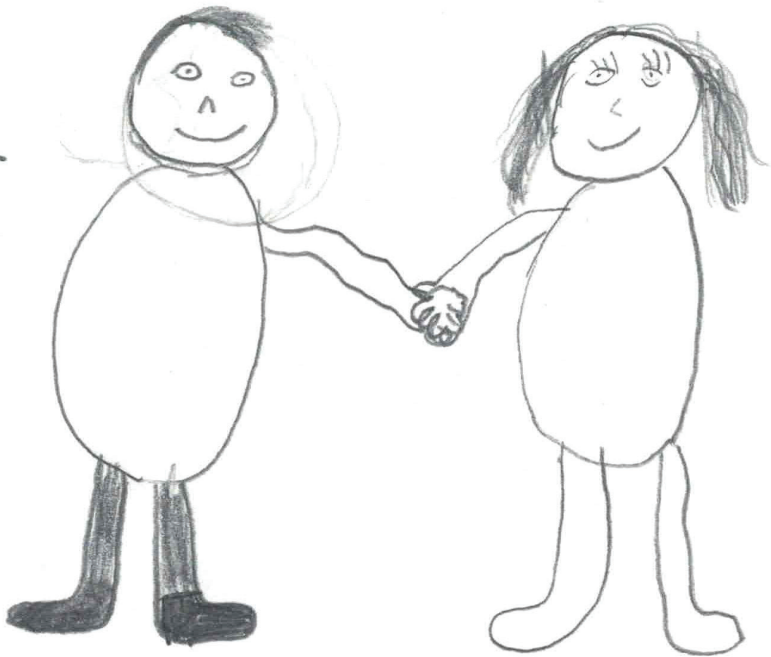
Dat is helemaal niet erg. Maar je moet het wel goed kunnen oplossen. Voorbeeld 1:

Jip en Janneke hebben Ruzie. Ze hebben een conflict over wie beter is in voetbal. Dat moeten ze oplossen, maar Jip gaat slaan. Janneke gaat meteen naar de meester. De meester zegt dat ze allebei even moeten afkeden en strikjes gaan oplossen. **EVEN LATER.**

Tel allebei tot tien. Janneke vertelt het. De meester zegt dat ze elkaar de hand moeten geven, EN ze leven nog

LANG en Gelukkig

TEKENING

Ole & Boele
DE NOTENKRAKER

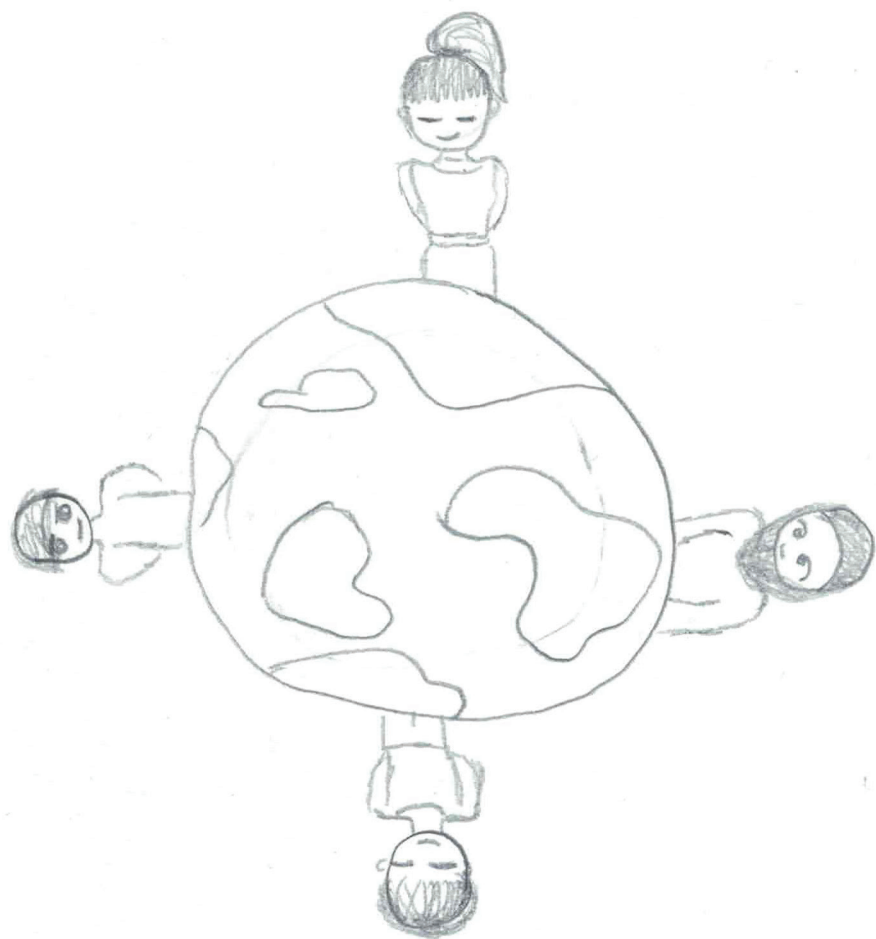
VERHAAL/GEDICHT

TITEL: samen staan we sterker

Om fijn samen te leven met je aardig zijn voor iedereen. En dat kunnen ook kinderen zijn, maar de oorlog was te groot voor kinderen, kinderen konden wel kleine dingen doen bijvoorbeeld aardig doen voor joodse kinderen. Maar vechten voor de vrijheid dat moesten de volwassenen doen.

lies

TEKENING

lamis

Geschiedenis op wielen

Het Verzetsmuseum daar was ik dus en het was in een bus.

Ik voelde iets raars van binnen, in mijn hart.

Ik dacht wat is dat..

Maar dat was een gevoel, ik wist niet hoe.

Want alles vond ik zo interessant, alles had een andere kant.

Maar toch was het een verdrietig gevoel en dat kwam door Nelly's doel.

Want zij zat bij de NSB en dat vind ik niet oké.

Jan's vader was dan weer een held en zette door bij al het geweld.

Ik bedoel hoe goed kan je zijn, voor alle mensen wat minder pijn.

Maar Eva had de meeste pech, haar vader en haar broer waren weg.

Hitler mocht de Joden niet, want hij heeft al hun bloed vergiet.

Waarom ben je zo gemeen, hoe kan dat toch? Waar gaat het heen?

Wat een mens zonder verstand doet, wat een bloed..

Uiteindelijk werden we bevrijd, aan hen danken we onze vrijheid.

Jilou 7C

Ik heb het doorstaan

---

5 jaar oorlog wat was dat erg
4 jaar ondergedoken zonder eten
In een herberg.

Ik zit hier met mijn zus en mijn grote broer
Mijn ouders zijn verdwenen
En we eten hondenvoer.

Op een dag kwam er een verzetsstrijder langs
Met een groep NSB'ers
Hij schoot ze neer
En riep vuile landverraders.

Ik zag het allemaal gebeuren
Maar het boeide mij niet
De verzetsstrijder had gelijk
Ze hadden het verdiend.

Mijn broer wilde gaan kijken
Maar dat was geen goed idee
Er liep een Duitser langs
Daar ging hij in gevecht mee.

De Duitser trok zijn wapen
Mijn broer spong boven op hem
Toen hoorde ik paf
Mijn broer sleepte hem naar zijn graf.

Toen bleef alles rustig
Alleen mijn zusje stierf van de honger
Maar wij bleven overleven
In de regen en de donder.

TITEL:

Hand in hand zijn wij
de wereld

hand in hand zijn wij de toekomst
ongeacht welke afkomst. Wij
hebben allemaal een overeenkomst
ookal ben je het stomst. Samen
kijken wij naar zonsopkomst. en
daarom hebben we respect voor
elkaar. Na het oorlogsjaar.
Adolf Hitler met zijn open haar
die word geknipt met een bloemen
schaar. Jood of christen we
zijn allemaal één. Samen kunnen
we er wel doorheen ookal is
het een baksteen. we feesten
alcohol vrij we zijn allemaal blij

TEKENING

Wereld

Jeremiah

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: ..... Oplossen en kom altijd.....

Iedereen heeft ruzies dus ook conflicten. Die conflicten kun je oplossen maar dat is niet altijd makkelijk, dus zet ik op een rijtje wat je kunt doen.

1. Praat erover help je altijd.
  2. Vraag aan de persoon waar mee je ruzie hebt hoe het heeft gebeuren.
  3. en het belangrijkste zeg Sorry.
- Ik hoop dat jullie iets hebben aan dit verhaal Einde

Made by
Jeremiah

Groep 7 Sea lions

chaya en teng

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: verzetsgedicht.....

mensen denken over mij.

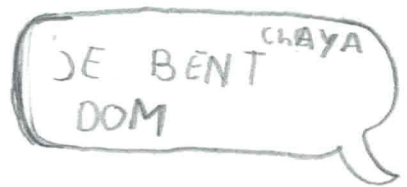
dat ik dom ben vinden zij

als ze dat zeggen ben ik niet blij.

gelukkig is de oorlog voorbij.

(gedicht van chaya en teng)

TEKENING

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: Hoe wij er voor kunnen zorgen dat er geen oorlog is.

Als wij willen dat wij in de toekomst niet in oorlog leven dan moeten we er voor zorgen dat er ~~geen~~ kern wapens zijn.

Dat er geen machtige leiders zijn.

Dat iedereen gelijk is.

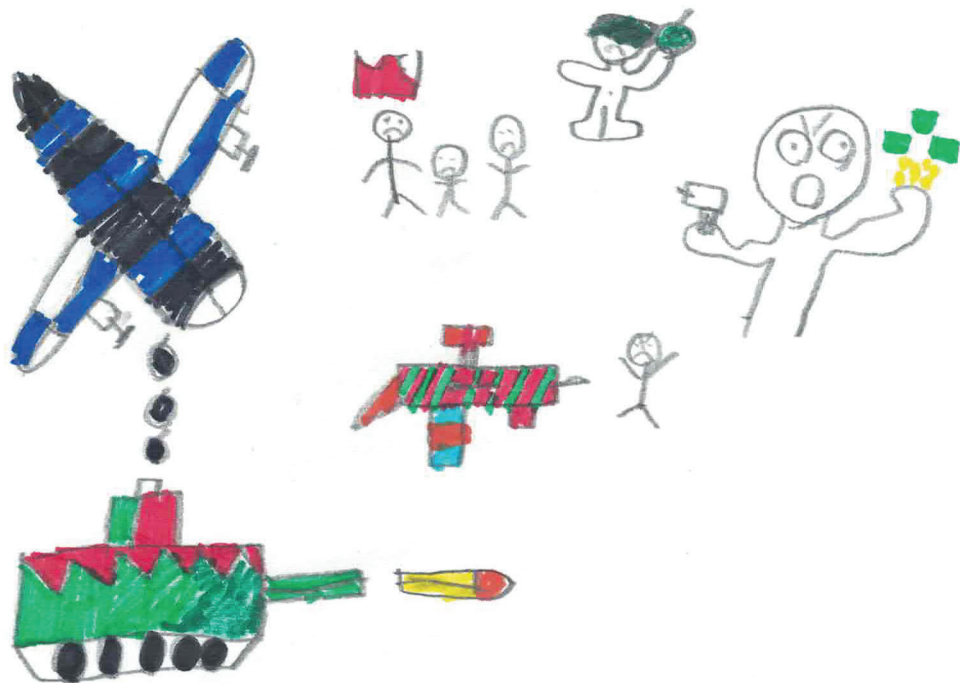
Er voor zorgen dat er niemand behalven het leger beschikt over wapens.

Weinig of geen ~~wapens~~ terroristen.

Op deze manier is er minder/geen oorlog meer.

Miron Lubberding groep 7 Nautilus

TEKENING

Miron
DE NAUTILUS

Rim Sealions 8

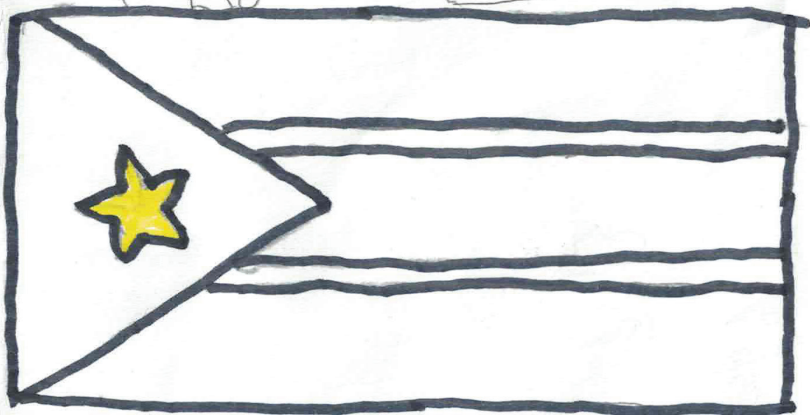
VERHAAL/GEDICHT

TITEL: Oorlog in Zuid-Sudan

Vader Jamil, moeder Nour, broer Ahmad en de kleine zusje Fatima. Dit zijn een familie in Zuid-Sudan ze worden ook de geweldige familie genoemd. Vader Jamil is nu 59 jaar en moeder Nour is nu 49 jaar en ze hebben twee kinderen Ahmad en Fatima. Ahmad is nu 25 jaar en Fatima is nu 23 jaar er is oorlog in Zuid-Sudan er wordt gevochten en geschoten de oorlog begon ongeveer in 2003 de oorlog bestaat dus 16 jaar en het is nog steeds niet gestopt. Ahmad is in 1994 geboren en Fatima is in 1996 geboren. In 1998 begon Ahmad naar een voorschool te gaan en Fatima begon in 2000 in Afrika moet je wanneer je 7 bent naar een gewone school, je mag niet eerder of later. Ahmad wilde

TEKENING

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: Oorlog in Zuid-Sudan

Heel graag naar school maar toen hij in groep 2 zat moest hij stoppen omdat er oorlog was begonnen hij mocht ook niet naar buiten dat hij niet naar buiten mocht en naar school dat was het ergste voor hem. Thuis was ook gezellig met zijn vader, moeder en een zusje maar hij heeft vrienden gemaakt en ook Fatima dus ze willen naar school en buiten. In 2005 werd vader Jamil opgepakt de hele familie was verdrietig omdat er toen veel mannen geschoten werden, moeder Nour moest als doen in die tijd. De honger begint kuisig aan, familie Jamil werd steeds meer arm moeder Nour werd heel erg verdrietig. In 2007 werd er maar nog

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: .....

3

erger en erger moeder hoor zei: nu is het klaar we moeten ergens naar toe het werkt alleen maar erger ik wil niet dat mijn kinderen ziek worden nu zijn we helemaal arm en niet alleen wij maar het hele land. Moeder hoor zei dat maar, maar ze weet wel dat ze er niks aan doen als ze weg vluchten worden ze misschien onderweg gevonden en opgepakt of doodgeschoten. In december 2009 meldde Artsen zonder grenzen dat er in dat jaar in Zuid-Sudan een grote toename van geweld had plaatsgevonden, toe te schrijven aan rivaliteit tussen stammen die elkaars eigendommen roven. Tienduizenden mensen zouden hun woongebied zijn ontvlucht van wege grootschalige hongers- of eruit verdreven door platbranding

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: .....

verkrachting en moord. In augustus 2011
meldden de Verenigde Naties dat dertig-
lijke stammenrellen die maand van minstens
600 mensen het leven hadden gekost in het
inmiddels onafhankelijk geworden land. ~~De~~
~~oorlog~~ was dus eindelijk voorbij. De Familie
van vader Jamil bleven gewoon daar omdat
de oorlog voorbij was. Zuid-Sudan wordt
een land. In 2014 begon weer een nieuwe oor-
log niet met een maar gewoon tegen elkaar
en dat erger dan met Sudan. Ze vechten met
elkaar of mensen doodschietsen iedereen verbrut
toen naar de buurlanden. Zoals naar Ethiopia
en Oeganda Familie Jamil verbrutten ook
naar Oeganda, maar voordat ze verbrutten
kregen ze een briek, maar ze hebben het
niet geopend dat willen ze pas als ze in
Oeganda zijn. In 2015 waren ze veilig ze
doen was ze willen en ze mogen naar

TEKENING

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: .....

School. Op een dag keek Fatima naar de spullen van vroeger en toen keek ze naar die brief en ze zei: O ja, die brief van vorige jaar wat ziet er in? Ze opend de brief en leeste door die brief was van haar vader ze schrok en rende heel snel naar de woonkamer om aan haar broer en moeder te laten zien op die brief stond: gegroet mijn liekste vrouw en kinderen ik ben Jamil jullie vader Het is zover Zuid-Sudan is nu een land maar de oorlog is niet gestopt maar het gaat wel beter Ik ben in Oeganda en ik kom

6

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: .....

jullie hallen van Zuid-Sudan het
heeft geen zin als we daar
blijven wonen. Ik ga eerst wat geld
verzamelen en dan kom ik jullie halen
door te werken. Ik wil jullie binnen-
kort zien voor nu genoeg gepraat
ik hoop dat ik binnen kort geld ver-
dien

Groetjes,

jullie vader Jamil

Fabima was klaar en ze waren heel
erg blij dat hij nog leefde. Ahmad
zei: Geef ik bewaar wel het briefje
hij pakte het briefje af en zag
een nummer bel van zijn vader ze
belden heel snel en zeiden dat hij
niet meer naar Zuid-Sudan leegaan.

TEKENING

maar dan deden ze dat alsof ze iemand anders zijn en dat hij heel snel moet komen ze gaven hun adres en hij kwam heel snel naar ze toe hij klopte op de deur en iedereen staat voor de deur moeder heeft de deur op gemaakt en hij schrok en zei mijn familie ze knuffelden elkaar en gingen naar binnen. In 2018 is Ahmad getrouwd en Fatima help mensen in de hele wereld die geen geld hebben vooral in Zuid-Sudan.

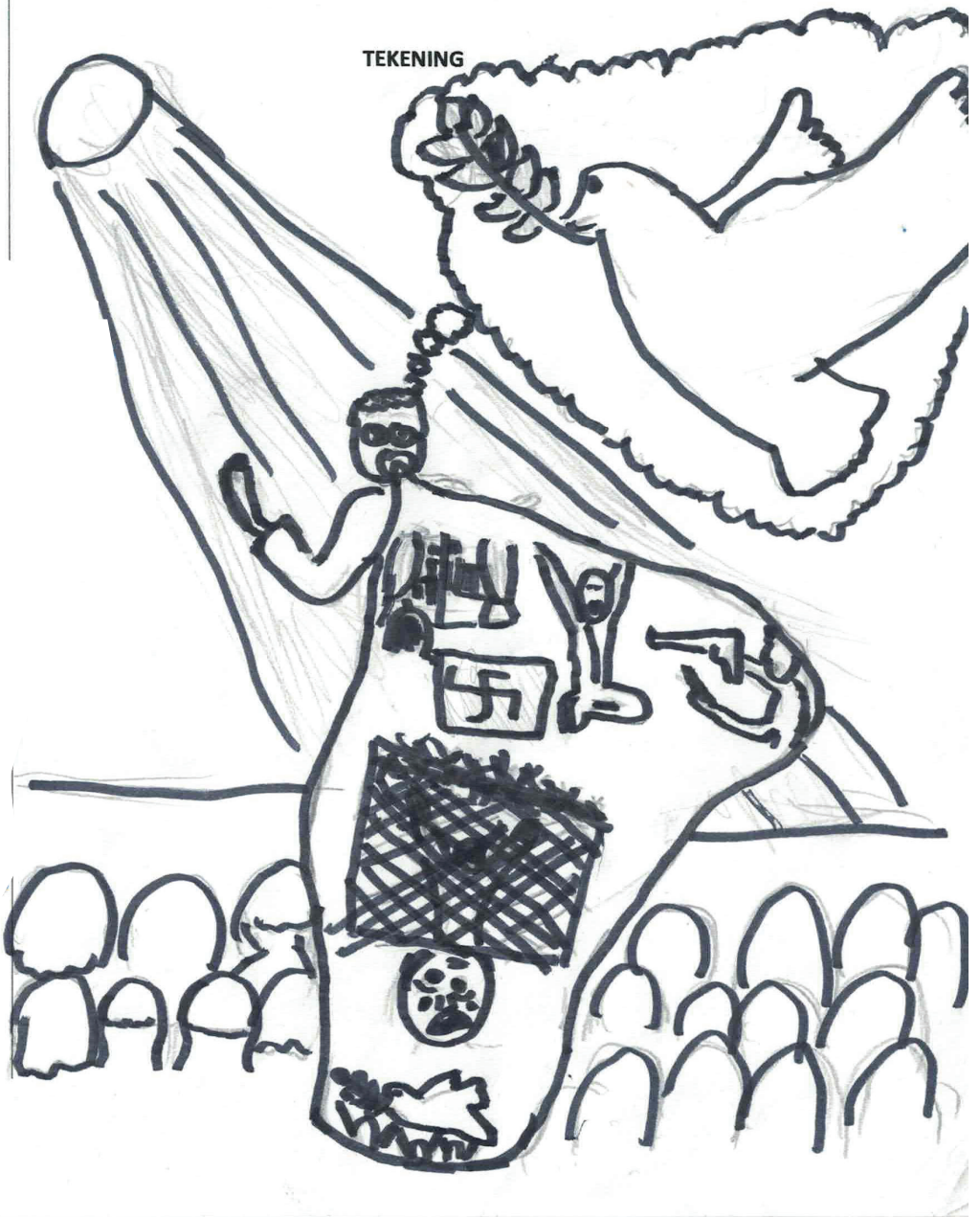
TITEL: Vertellen Helpt altijd

Stel je je voor: Het is in je leven triest. Je hebt eerst Hoop maar die is nu weg. Je mag niet meer naar buiten. De dingen om je heen kan je niet meer vertrouwen. De mensen om je heen worden bang, ziek, en ze gaan zelfs dood ook de mensen die je kende. Je mag niet meer naar buiten. En je wereld wordt steeds kleiner. Alles wordt een gaas in een kleine wereld. Dan komt er toch nog een einde aan deze donkere tunnel. Iedereen viert feest, maar heel veel mensen zitten in hun hoofd ermee, daar is het nog steeds oorlog. Maar als je vertelt dan komt het vrij. Dan laat je alles los.

Robin

nautilus 7

TEKENING

Robin
DE NAUTILUS

Romy Groep 8 Sealions

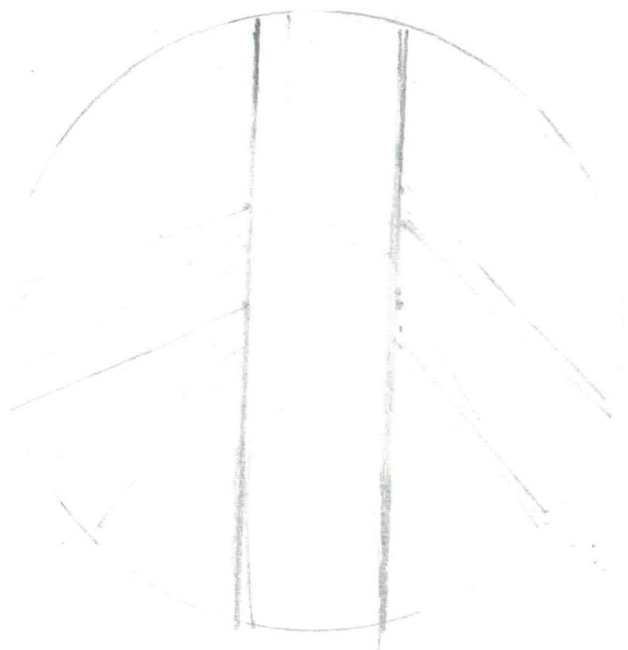
VERHAAL/GEDICHT

TITEL: Het leven

indexen
Het leven, het woord ons allemaal gegeven
Mensen moeten hun kinder-jaren
als een sprookje leven.
Niet schoppen niet slaan, laat dat
maar gaan.
Geen de stomme dingen in het leven
van de baan.
Geen oorlog geen doeken, dat is van
mij part verboden

TEKENING

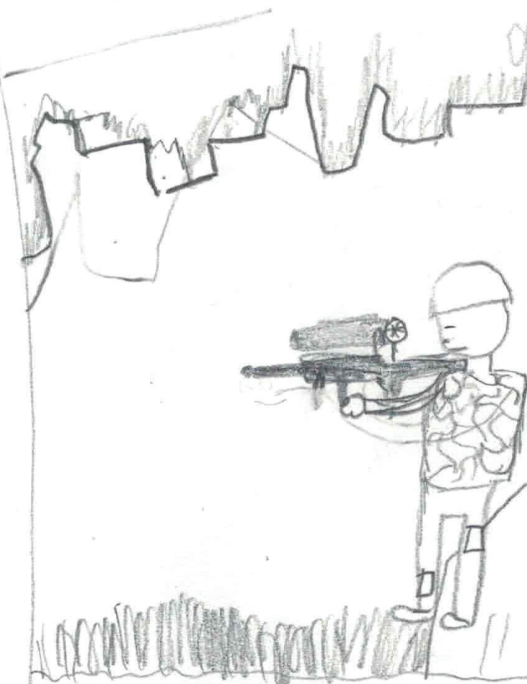
VERHAAL/GEDICHT

Oorlog, diefstal en geld
Steeds zoekt men naar geweld
Maar oorlog brengt geen vrede
Met zulke oplossingen staan we
geentweede
Hopelijk komt liefde terug in het leven
Want wat god ons heeft gegeven
blijft altijd bestaan
dat land dus reist in een oceaen
zoveel verdriet met geweld en
conflicten
dat de meesten zich wel heel erg
verschrikten
wij willen geweld tegenhouden
want dit kan namelijk echt niet meer
Want anders doet dat heel veel
zeer

Vriendschap

geweld

TEKENING

Doeke & diegane

VERHAAL/GEDICHT

als de vrede komt is
de oorlog voorbij. Maar
als je vrede met de oorlog
hebt, is het einde nabij.

Remember 1 september.

In 1945 is iedereen blij de
oorlog is voorbij.

Amerika komt snel en
de Duitsers gaan naar de
hel.

De Duitsers waren
aan de macht en op joden
jacht. Het einde is daar
de oorlog is klaar.

TEKENING

Doeke & Diegane
DE NOTENKRAKER

Oraz aydin Sea Lions gr7

VERHAAL/GEDICHT

TITEL: Wij met de ruzies!

Er zijn veel ruzies op de wereld, maar
niet alle maal worden opge lost zonder geweld.

De miljoenen ruzies kunnen over de raazte
dingen gaan.

Wij alle samen moeten er voor zorgen dat
de ruzies zonder geweld worden opge lost.

Waarom kan iemand dit niet alleen doen voor je
je afragen de antwoord daarop is hoe gerecht
samen staan we sterker of anders gezegd
met me alle lukt het wel.

TEKENING

Frederique & Hannah

VERHAAL/GEDICHT

Stel, je hebt een keer ruzie.

En je moet dat oplossen zonder geweld.

Maar het wordt meteen een slagveld.

Wat zou jij dan doen?

Ben jij in het oplossen van ruzies een kampioen?

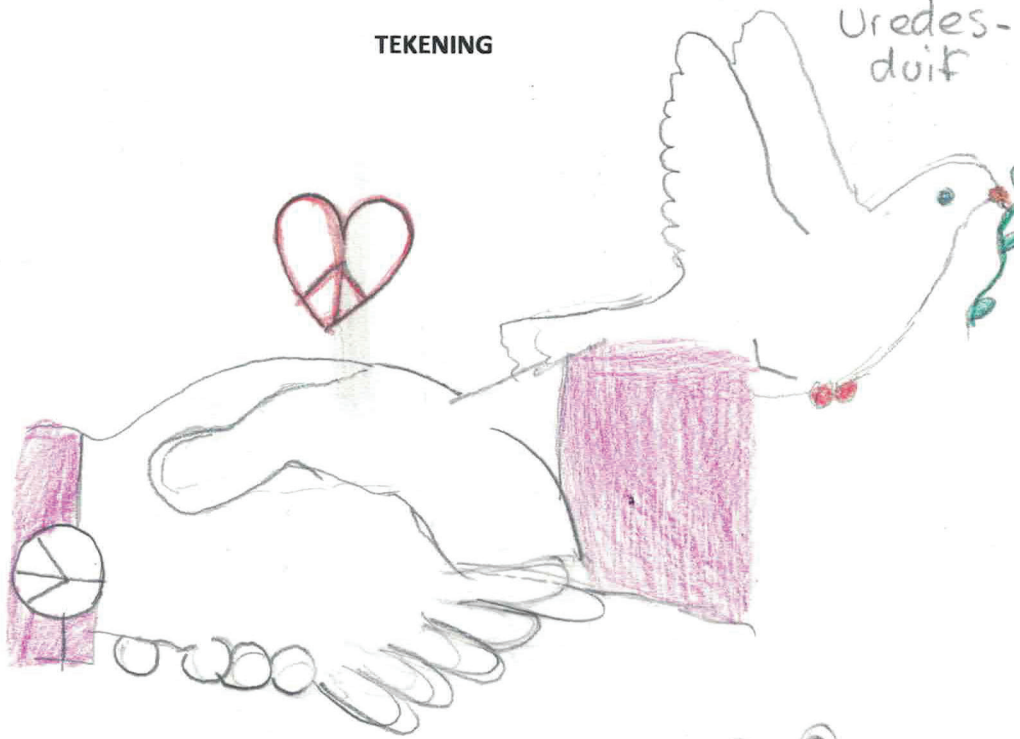
Schudt de hand van de ander, en weer blij is elke tegenstander.

Weg is het verdriet.

Zo moeilijk is het dus niet.

TEKENING

Uredes-
duif

peace

Klaproos

Witte
anjer

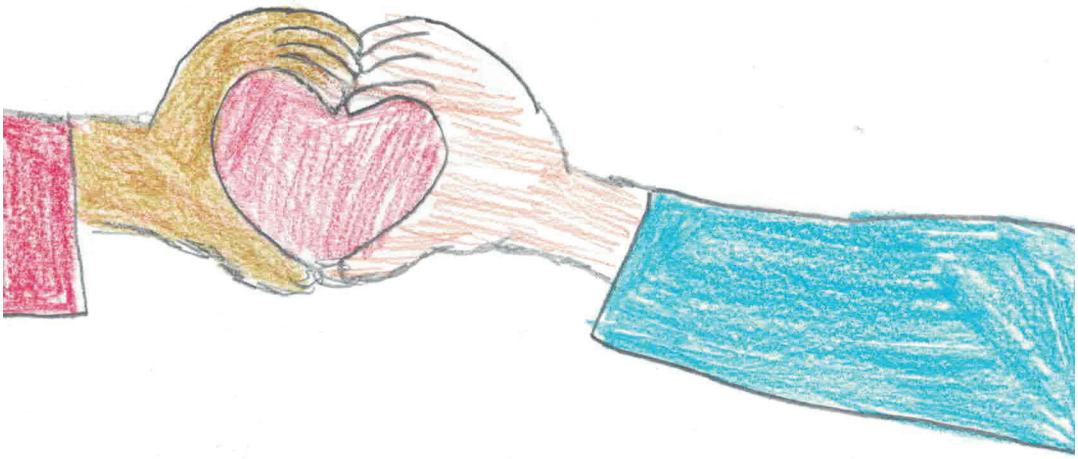
VERHAAL/GEDICHT

TITEL: Droom.....

De regendruppels gliden langzaam van het raam. Ik staar de hele tijd naar de klok. De meester legt uit wat er gebeurde in de 2de Wereldoorlog. De bel gaat. Ik ren zo snel mogelijk naar het bankje met het beste uitzicht op het voetbaltoernooi. En voor dat ik het door heb word er een gele kaart uitgedeeld. En opeens ontstaat er een ruzie. De scheidsrechter probeert ze te sussen. Maar het lukt niet, dus ik loop er naar toe. En ik zeg: "Door ruzie te maken bereik je niks. Kom op, het is maar een wedstrijdje. Waarom moet er altijd ruzie worden gemaakt?" En iedereen was opeens stil. "Hey slaapkop! We gaan naar buiten, hé!" Zei iemand. En voor dat ik het wist zat ik weer in de klas.

Conclusie: Door je mening te laten horen

TEKENING

Imane & Anhar
FIEP WESTENDORP

WOII

Door: Siem, Noah en Zeb

*Duitsland viel Nederland binnen
Toen moest de ellende nog beginnen
Na 4 dagen vechten moest Nederland zich overgeven
Toen moesten de inwoners zien te overleven
Langzamerhand kwam het verzet op gang
En toch deden de Duitsers pang pang
Toen kwam de hongerwinter
En was er geen enkele houtsplinter
Toen moest je eten zoeken, in alle gaten en hoeken
Er waren geen koeken en amper peren
en daarom gebruikte de Duitsers geweren
Het verzet deed het goed
Zij weten hoe je je verzetten moet*

TITEL: .....

Los het op!

Ruzie tussen 2 mensen,
dat moet worden opgelost.

Dat moet gebeuren,
wat het ook kost.

Zoek eerst wat de oorzaak is.
En wat was de ergernis?

Praat erover, en verover
verover dat stomme conflict.

Gooi het weg, en
haal het weg.

Dat stomme conflict heeft gewoon pech!

Probeer het uit en los het op,
wordt weer vrienden

& dan is alles weer top!

Romana & Ossip (76)

PEDAGOGISCHE ALLIANTIE WESTLANDGRACHT

Dit boekje is een initiatief van de Pedagogische Alliantie Westlandgracht in Amsterdam. De alliantie bestaat op dit moment uit drie scholen:

Brede school Fiep Westendorp
Oecumenische basisschool De Nautilus
Openbare Cultuurprofielschool De Notenkraker

De scholen beschouwen zichzelf als gemeenschap, maar zijn ook onderdeel van een gezamenlijke gemeenschap, namelijk die van de buurt rondom de Westlandgracht. In de alliantie trekken de scholen samen op om de buurt te versterken. Het gaat om het vaststellen van eenduidige, duidelijke regels voor kinderen en hun ouders/verzorgers, om het gezamenlijk organiseren van activiteiten voor de buurt en om het afstemmen van beleid op elkaar.

Samen sta je sterker dan alleen is het motto.

Vormgeving
nieuwbestand.nl

PEDAGOGISCHE ALLIANTIE WESTLANDGRACHT
p-a-w.nl